

Daf Hayomi Michnayot

Dans un an, vous aurez terminé l'ensemble des traités de la Michna

י כסלו

מסכת שקלים פרק א

לשקול על ידו בשבילו, שוב אינו מוסק אביו לשקל, ואם מת גאון שקול הקטן על ידי עצמו, ואולי יש לומר כנסי אביו שישר שנתעבדו הנכסים (תרי"ט). ואין ממשכנין את הכהנים, אם לא נתנו מפני דרכי שלום, לפי שעבודת הקרבנות עליהם, מכבדים אותם וסומכים עליהם שלא יעקבו את שקליהם, ואפילו יעקבו שקליהם.

בית דין מנהגה עליהם שיהיה להם חלק עבודתם, כמו שנותנים לפרש מלאכת הקדש. רבי יהודה ברא לפרש לקראת אש משכניו מהנים לויהם. (ד' אמר רבי יהודה, העיד בן בוכרי ביבנה, כל כהן ששוקל אף על פי שאינו חזי כבדו רבי חוטא, ולא תשניין שקמא לא ימסרו לנצורו יפה, אמר לו רבי יוחנן בן זכאי לכן בוכרי, לא כי כמו שאמרת השו"ת ששוקל אינו חוטא, אלא להפך כל כהן שאינו שוקל חוטא, דהכל כולל התייבון, ומה שחטא בפרה' (שמות ה' ט"ז) "כל העובר על הפקדוים", אין פירושו שרק הכהנים מביני עשירים חגיבים, אלא כל העובר בימי סוף, ודאי מן הפקדוים, בין הפקדו אוהו כמי עצמו שקבט עלי, ובין שפקדו עם ישראל, והא דכתיב (שם ט"ו) "אשר פקדו והגדה וגו' לשם מאות אלף" וכו', ושם לא נמנו העלויים, בתרומת האדומים מירי, אבל בתרומת הקרבנות השו"ת גלם, אלא שהכהנים דורשים מקרא זה לעצמן להצטון, דכתיב (תהי"א ט' טו) "וכל מנתת להן חלק תהיה לא תאכל" ואם אנו נתן חלק בקרבנות של מקדוהו חגי המצות בסוף יסוף, ושתי הלחם שמתאבדו בשבת, ושלחם הלחם הפנים שמביאין בכל שבת י"ב חלות, שנקראים מנחה יהא גם שלטו, היאך נאכלים להכניס, ומביאין מהו ראיה שפטורין, אבל טעות הוא

ותי לוקחים השקלים מבני ישראל ומתו לוקחים שלם קמות לקרבנות, וזה נקרא תרומת הלשכה כמפרש במק"ל, ותר"ב פרק ב' משנה ד' מפרש שישו נתניו שקל שלם חצי מטבע היוצא. (א) באחד באדר משמיעין מקריזין שלוחי בית דין בכל ערי ישראל על השקלים לקרבנות הצבור, כדי שידקלו להביא קרבנות חדש ניסן מתרומה חדשה, כדכתיב (במדבר כ"ח י"ד) זאת עלת חדש בחדשו, שלמדו חכמים מכאן, חדש, והביא קרבן מתרומה חדשה, ולפי חדש, מדכתיב (שמות י"ב א) ראשון הוא לכם לחדשי השנה, דהיינו ניסן, ועל הכלאים שגדלו הקרבנות צאת וניצן ניפר ונקריו אותן משדותיהן בהקרבן בית דין, אלא דמי חלו בני כהן בארז למהות זחיבתו, ויהי על דני ט"ו אדר. בחמשה עשר בו באדר קריו את המגלה בכרזי, המספין חומה מימת יהושע, ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות שנתקלקלו בקשר החורף, בשביל שליו גרלים, ויש אומרים, בשביל הרחיצוין בשגוג שידעלו לטס לעיר מקלט, דכתיב (תרי"ט ט"ו א) תכין לך הדרך, וכן ואת מקואות המים את תרבהו בהם השיט ואת נקטרו מארבעים ושתים סאה ממשכין להם מפנים שאובים ומשלימין אותו להשישו לא היה רב מי נאשמים, ולעשר לו חצי הריבם כיון שאו עסקוין בתקון הדרכים שידעלו לטס לעיר מקלט, מנו דני ממונתו, ודין נפשות, ודין מוות, ופדית ערכין, ופדית נפש, ופדית תרמיין וקדושות וכו', ושולחין לפתח בורות מים מקטים שיהא מצוין לטס השמות, ומציינין את הקרבנות בעם, שלא יאחילו עליהם הכהנים, ונעשו הטהרות, מפני שיבמות הנאשמים נימחו הסיד, ויוצאין שלוחי בית דין אף על הכלאים שלא סקמו על

ההקדוה, דישמו לא עקרום הבעלים, ויצאו שלוחי בית דין לעקורם. (ב) אמר רבי יהודה כראשונה אם כמאן שהלוחין כלאים בשדה היו שוקרו משכילין והדעים לפניהם כדי שיתבישו משורבו עוברי עברה ולא היו מתבישין, והיו בכלי תמים שסוחים שתי שמחות, אחת שמכנישין להם שדותיהן, וגם מפני שמשכילין הדעים לפני בהמתן, היו שלוחי בית דין עוקרין ומשליכין על הדרכים שלא יהיו להמתן, ועדן היו שמחים שמכנישין להן שדותיהן, התקנו בית דין שיהיו מסקיירין כל השדה כלה דהפקדו של דין הפקדו. (ג) בחמשה עשר בו באדר שילחוט של מחלפי המשקעות היו יושבין במדינה בירושלם ויש אומרים, בכל מקומות כפרהיא, והיו מחליפין מחצית השקל לאנשיים שמביאים ממקבע של מדינתו, ואין יודעין כמה הוא המחצית השקל, בעשרים וחמשה באדר ישבו במקדש, ולפי יש אומרים פרושו בירושלם כדי שימחרו להביא, לפי שהיון מתקרב, משישבו במקדש, התחילו שלוחי בית דין למשכן את התקפים, מאלה שלא הביאו שקלן, את מי ממשכניו, לויים, וישראלים, גרים, ועבדים כנעניים שחלו שמתירים, לפי שקלן חזיבו להביא, דלא פמאן דאמר שלום פטורין שלא נמנו מבו עשירים, אלא מבו חדש, כבו בוכרי במשנה ד', אבל לא יאשפו, דשן יסורו, דכתיב (שמות ל"א י"ג) ונתת אשל כפר נפשו, ולא ויעבדי כנעניים, לא ימשכן, דידעו פאשה, וקטנים, ואפלו הביאו שמי שערות אם לא הניעו לעשרו שנה (שם תרי"ט ב"ד) כל קטן שהתחיל אביו

מסכת שקלים פרק ב

בפרק ב' משנה ה' ודינו כשניי הלשכה, ואין עולין להן לשנה הבאה, ומה הן הראשונים, שש שתי דעות בירושלם, יש אומרים, הראשונים, אלו שהקרישו כראשונה, ויש אומרים, הראשונים, הבאים ליד גזרן כראשונה. (ב) הנותן שקלו לחברו בשלום על ידו, בשביל המשתל, ושקלו על ידי עצמו בשגוג, בשביל עצמו, אם נתרמה השקל קודם שנתן השליח השקל לגזרו, הרי הוא כרישות הקדש, דחורמינו על התידין לגבות, ובכשקל לעצמו וקרה בהמה כדלההו, הרי השליח מעל שנתנה מן ההקדש, כזה שלא משכנו אותו בשביל שנתן, וצריך להביא קרבן מעילה, השוקל שקלו ממועת הקדש שהקדיש לבדק הבית, וסבר שמינת חליו, אם נתרמה תרומה מאותו שקלים, וקרה בהמה מתרומה הלשכה מעל, אבל עד ההקדש לא מעל, דהבמציא מעות ממקדש לתקדש אף על פי שנתנה, לא מעל עד שיעשה מעשה הקדש שמיני, אסור ליתן מחצית השקל למי מעשר שני ושביעיתו, שמעשר שני ושביעית לא יאכלהו יתן, ואם נתן הנותן שקל מדמי מעשר שני, או מדמי שביעית, אלא כנגדו, דהיינו שביא שקל ויאמר כל מקום שנתמא אשוקל על דמי שביעית יהא מחלל על השקל הזה שחפסות דהיא יאכלנה בקדשת שביעית, או מעשר שני, יאחזיק על השקל

וכן השוקל על ידי כהן בשבילו, וכן על ידי אשה, על ידי עבד, על ידי קטן שהקהה להן פטור, ואם שקל שקל שלם על ידי ועל יד חברו, חצי ד' חצי הקלה לחברו, חצי בקלובן אחד, דסובר, הנותן מחצית השקל פטור מן הקלובן, דכתיב (שמות ל"א י"ג) "יהי זה, קנה יתנו ולא יתנו, ורק בשוקל ש שקל שלם חצי, רבי מאיר אומר, שני קלובנות, אחד לו ואחד לחברו, דסובר גם הנותן מחצית השקל צריך לתן קלובן, ולקול האומר קול הוא שקל של הקדש שהיה כפול, ושקל האומר קול הוא מחצית השקל, הנותן סלע שלוחי על ידי הקדש ונטול שקל, חצי שני קלובנות, אחד בשביל הפלע שנתן, ואחד בשביל השקל ששלח, ונתן אפלו תנא קמא מודה, שפיון שנתן מחצית השקל צריך לתן קלובן. (ז) השוקל על ידי עני בשביל עני, שנתן לו במתנה עני בשביל עני, וכן ועל ידי שטני, וכן ועל יד בן ערוה, פטור מן הקלובן, כיון שנתן לו במתנה, אם אלו הלוך וישקל בשבילם, הני קלימיה, והוא חצי בקלובן, האחיין שחלקו בירשת אביהם, וכן והשתפין ששתתפו, ועדן הפמון אבי בעי, ור"ב גרים, האחיין השתפין, שחיבין בקלובן דהיינו שני אנשים ששקלו לטעם, אז הן פטורין ממעשר בהמה דכתיב (במדבר כ"ח ט"ו) "היה לה' ולא של שתפתו, ואינו ענין לבדו, דכתיב (תרי"ט ט"ו א) "ובכרת בקרבכם", דבכור חצי ששתתפו דישניין מניה למעשר בהמה, דשתפתו פטור ממעשר בהמה, והשחיבין במעשר בהמה הניו כשלא חלקו פטורין מן הקלובן שממנו אביהם בחקתו עומד, והיו כפא בשוקל עובר דין הטהרה, וכפא הוא קלובן, מעה כסף אדור, וכפא מכ"ד כסף, דברי רבי מאיר, וחכמים אומרים, חצי מעה, שהוא אחד

בפרק ב' משנה ה' ודינו כשניי הלשכה, ואין עולין להן לשנה הבאה, ומה הן הראשונים, שש שתי דעות בירושלם, יש אומרים, הראשונים, אלו שהקרישו כראשונה, ויש אומרים, הראשונים, הבאים ליד גזרן כראשונה. (ב) הנותן שקלו לחברו בשלום על ידו, בשביל המשתל, ושקלו על ידי עצמו בשגוג, בשביל עצמו, אם נתרמה השקל קודם שנתן השליח השקל לגזרו, הרי הוא כרישות הקדש, דחורמינו על התידין לגבות, ובכשקל לעצמו וקרה בהמה כדלההו, הרי השליח מעל שנתנה מן ההקדש, כזה שלא משכנו אותו בשביל שנתן, וצריך להביא קרבן מעילה, השוקל שקלו ממועת הקדש שהקדיש לבדק הבית, וסבר שמינת חליו, אם נתרמה תרומה מאותו שקלים, וקרה בהמה מתרומה הלשכה מעל, אבל עד ההקדש לא מעל, דהבמציא מעות ממקדש לתקדש אף על פי שנתנה, לא מעל עד שיעשה מעשה הקדש שמיני, אסור ליתן מחצית השקל למי מעשר שני ושביעיתו, שמעשר שני ושביעית לא יאכלהו יתן, ואם נתן הנותן שקל מדמי מעשר שני, או מדמי שביעית, אלא כנגדו, דהיינו שביא שקל ויאמר כל מקום שנתמא אשוקל על דמי שביעית יהא מחלל על השקל הזה שחפסות דהיא יאכלנה בקדשת שביעית, או מעשר שני, יאחזיק על השקל

וכן השוקל על ידי כהן בשבילו, וכן על ידי אשה, על ידי עבד, על ידי קטן שהקהה להן פטור, ואם שקל שקל שלם על ידי ועל יד חברו, חצי ד' חצי הקלה לחברו, חצי בקלובן אחד, דסובר, הנותן מחצית השקל פטור מן הקלובן, דכתיב (שמות ל"א י"ג) "יהי זה, קנה יתנו ולא יתנו, ורק בשוקל ש שקל שלם חצי, רבי מאיר אומר, שני קלובנות, אחד לו ואחד לחברו, דסובר גם הנותן מחצית השקל צריך לתן קלובן, ולקול האומר קול הוא שקל של הקדש שהיה כפול, ושקל האומר קול הוא מחצית השקל, הנותן סלע שלוחי על ידי הקדש ונטול שקל, חצי שני קלובנות, אחד בשביל הפלע שנתן, ואחד בשביל השקל ששלח, ונתן אפלו תנא קמא מודה, שפיון שנתן מחצית השקל צריך לתן קלובן. (ז) השוקל על ידי עני בשביל עני, שנתן לו במתנה עני בשביל עני, וכן ועל ידי שטני, וכן ועל יד בן ערוה, פטור מן הקלובן, כיון שנתן לו במתנה, אם אלו הלוך וישקל בשבילם, הני קלימיה, והוא חצי בקלובן, האחיין שחלקו בירשת אביהם, וכן והשתפין ששתתפו, ועדן הפמון אבי בעי, ור"ב גרים, האחיין השתפין, שחיבין בקלובן דהיינו שני אנשים ששקלו לטעם, אז הן פטורין ממעשר בהמה דכתיב (במדבר כ"ח ט"ו) "היה לה' ולא של שתפתו, ואינו ענין לבדו, דכתיב (תרי"ט ט"ו א) "ובכרת בקרבכם", דבכור חצי ששתתפו דישניין מניה למעשר בהמה, דשתפתו פטור ממעשר בהמה, והשחיבין במעשר בהמה הניו כשלא חלקו פטורין מן הקלובן שממנו אביהם בחקתו עומד, והיו כפא בשוקל עובר דין הטהרה, וכפא הוא קלובן, מעה כסף אדור, וכפא מכ"ד כסף, דברי רבי מאיר, וחכמים אומרים, חצי מעה, שהוא אחד

להקדש רק שקל, והקדש בטעות לא הוי הקדש, ואם אמר בקושי שהתחילו לכנס מעות, שאביא מהן ממועות הללו לשקלי, שוין גם בית שמאי מודין שמונתן חליו, דהוי כאומר בפרוש אם אכניס יותר משקל זהא חליו, ואם כנס מעות ואמר אלו לחטאת, שוין דאפילו בית הלל סברי שהמותר שביא לקנות בהמה גדולה יותר, לכה נתפסו דהיינו להקדש ומותרן בקרה, שביא שהמותר חליו. (ד) אמר רבי שמעון, מה הלה נפרש בין שקלים לחטאת, דבשקלים אם אמר הרי אלו לשקלי, לבית הלה המותר חליו, ובחטאת אם אמר אלו לחטאת, לכלי עלמא הוי המותר חליו, בשקלים יש להם קצבה, דכתיב (שמות ל"א ט"ו) "העשירי לא יקרה והכל לא ימעיט", ולכה אנו אומרים שלא נתפנו יותר משקל, והשאר הוי חליו, ויחטאת אין לה קצבה, שישל לקנות בהמה גדולה יותר, לכה נתפסו דהיינו להקדש ומותרן בקרה, רבי יהודה אומר, אף אלו לשקלים אין להן קצבה, שכשעלו ישראל מן הגולה, היה שוקל חצאי דמועות, מין מטבע זהב, שדרכו היה שני סלעים, ושיא היה מעט מעט של דמיים ההם, ואחר שעברו מלכות בני חזון לשקול חצאי סלעים כמימי בית ראשון שהשתמשו כסלעיו, ונתן מחצית השקל לתחלה, ובכשנפתה המטבע להיות חציו, חזרו לשקול כביעיה, שוין חצי שקל דאורייתא, ובקשו לשקול דריסין, חצי שקל, שהיה רבית השקלים מדראורייתא, ולא קבלו מהן, דרשאין דאורייתא לא רבית ממו, הרי שאין להם קצבה, לפעמים מרבה, ולפעמים ממעט, אמר רבי שמעון,

מאריבעי ושמנוהו כסלע. **פרק ב (א) מצרפין שקלים** שמקבצו מאנשי העיר ומחליפין אותו לדרכותו מטבע על זבד והקרא דרכותו להקל עליהם, מפני משו דרך. **כשם שהיו שופרות** פקודות (בתוב צרות מלמעלה ורחבות מלמטה) כשופר, כדי שלא יכילו לטול מהן) שבהן מציינין שקליהן, דכתיב (דברי הימים ב' כ"ח) "וינשאו ארון אחד" וכו' (מלכים ב' ח') "ויקח חז' בדתל", כך היו שופרות ימראי, בכל העיר ירושלים, ופרשו הרמב"ם, במדנים, בכל ערי ארץ ישראל, וכל העיר ששלחו על ידי שליח, (והשלים שומר תמים, ש"י בבא מצניא ת"ת, א' את שקליהן לירושלים ונגנבו או שאבדו, אם לפני שנגנבו או אבדו נתרמה התרומה היו תורמיני בניסן, מהופלת לצורך הקרבנות, הרי כשתרמו נתבטו על גבי שנגנצו אכל שליחים, ואלו העשירי לגבת, היה חז' כמו שנגנבו או שנאבדו ברשות הגזרן, ולכן נעשעין השלחין שביעת השומרין לגזורים ונקטרין, ואף על פי שאין נעשעין על הקדושות, תחת חכמים היא כדי שלא יחלו להקדש במשירתו, ואם לאו אע"פ העדוין לא נתתה התרומה בשעה שאבדו, הרי התרומה לא תחול עליהם, והיי כמו שנגנבו מרשות הבעלים, לכן נעשעין השלחין לבני העיר ונקטרין, ובני העיר שוקלין אתריס תחתיה, שהראשונים לא עלו להם, ואם נמצאו חכמים האבדים אחר שהפרשו שקלים חכמיים, או שלחנים הנגבים, אלו הראשונים, ואלו האחרונים הם פנואבי שקלים הראשונים נכנסין לתקלון חדתי, והשניים לתקלון עתיקין, פנואבי